

w sprawie przetwarzania skażonej ziemi na terenie Krakowa Olszanicy

W związku z toczącym się postępowaniem przed Wydziałem Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa (sygn. akt. [WS-06.6233.20.2018.DZ](#)) w przedmiocie wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie, odzysk lub unieszkodliwienie odpadów na rzecz PETROSTER Sp. J. Jan Dziura - Bartkiewicz, Grzegorz Bartkiewicz - w postaci tzw. poletek remediacyjnych na działce nr 323, obr. 53 Krowodrza, w Krakowie Olszanicy.

Inwestycja występująca pod nazwą „poletka remediacyjne” jakkolwiek związana z oczyszczaniem skażonych gruntów, generuje szereg poważnych zagrożeń dla środowiska. Związane są one *de facto* z ciągłym składowaniem kolejnych porcji zanieczyszczonych gruntów, wykorzystując casus czasowego magazynowania. Oczyszczanie gruntów polega na dodawaniu do skażonej ziemi, ciekłego preparatu zawierającego mikroorganizmy bakteryjne oraz pożywkę dla nich w postaci nawozu mineralnego oraz kory drzew i innych substancji. Przy założonej wydajności poletka remediacyjnego na poziomie 50 000 ton/rok skażonej ziemi – na działce rolnej utworzona zostanie hałda od długości kilkudziesięciu metrów i wysokości kilku metrów. Instalacja ta w świetle dostępnych danych nie posiada izolacji dna uniemożliwiającej wnikanie odcieków do podłoża, zaś środki techniczne przeciwdziałające wnikaniu odpadów do składowanych skażonych gruntów i przeciwdziałająca pyleniu hałdy, w postaci przykrycia folią budowlaną, są nieprofesjonalne i nie mogą być skuteczne. Dodatkowo dla instalacji nie został zaprojektowany system monitoringu środowiska umożliwiający ocenę rzeczywistego wpływu prowadzonej działalności na środowisko a w sytuacji wykrycia niekorzystnych zmian, pozwalający na szybkie podjęcie skutecznych działań naprawczych.

Najbardziej bulwersującym elementem postępowania w sprawie przedmiotowej inwestycji jest kwestia rodzaju odpadów planowanych do przetwarzania. W świetle wyjaśnień udzielonych przez Wydział Kształtowania Środowiska UMK w dn. 22.05.2019 r. będą to odpady niebezpieczne o kodzie „**ex 17 05 03***” określane jako „**Gleba i ziemia zawierająca substancje ropopochodne**”. Kwalifikacja ta stanowi uszczegółowienie (z łac. „ex” - explicite (wyraźny)) rodzaju odpadów określanых kodem „**17 05 03***”: „**Gleba i ziemia, w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB)**” (wg Dz.U. poz. 1923, str. 38).

Oczywiste jest zatem, że zakres planowanej inwestycji obejmował będzie odpady niebezpieczne, zawierające substancje niebezpieczne, w tym silnie toksyczne na człowieka o udowodnionym działaniu rakotwórczym i mutagennym. Tak będzie niezależnie czy będzie to gleba i ziemia zawierająca substancje ropopochodne czy również inne substancje niebezpieczne (np. PCB). W ogóle bardzo trudno będzie stwierdzić nawet rodzaj zanieczyszczeń występujących w przetwarzanych odpadach bo

zawsze musiałyby posiadać one wyniki bardzo szczegółowych badań składu chemicznego wskazujących, że nie zawierają one żadnych innych typów zanieczyszczeń poza substancjami ropopochodnymi, tj. np. związków chlorowcoorganicznych w tym PCB, ale również chlorków, siarczanów, fluorków, pierwiastków śladowych i metali ciężkich, cyjanków, pestycydów chloroorganicznych i niechlorowych oraz pozostałych zanieczyszczeń. Zasadniczo nawet trudno przesądzać o zakresie stosowania pojęcia „substancje ropopochodne” i czy pod tym pojęciem należy rozumieć lub też nie, również węglowodory aromatyczne, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne oraz węglowodory chlorowane.

W zgodnej opinii ekspertów bezpieczne magazynowanie i przetwarzanie tego typu odpadów niebezpiecznych, niezależnie czy będą one oznaczone kodem „ex 17 05 03*” czy „17 05 03*” **wymaga spełnienia szeregu warunków technicznych.** Z racji dużego potencjału zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi obiekt tego typu powinny być lokalizowane z dala od terenów zamieszkałych na obszarze osłoniętym przed wiatrem lub najlepiej pod przykryciem przeciwdziałającym wywiewaniu drobnej frakcji odpadów oraz ograniczającym przenikanie do ich bryły opadów atmosferycznych. Najistotniejsze są jednak: wykonanie uszczelnienia podłoża obszaru przetwarzania odpadów uniemożliwiającego przenikanie zanieczyszczonych odcieków do gleb, gruntów i wód podziemnych, a także posiadanie instalacji przejmowania i skutecznego oczyszczania wód odciekowych i wód opadowych lub stosowanie systemu zamkniętego obiegu wodnego. Niezbędny jest również wiarygodny system kontroli parametrów jakościowych odpadów przyjmowanych do przetwarzania i w różnych stadiach przetwarzania oraz prawidłowego systemu monitoringu środowiska w rejonie obszaru inwestycji.

Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska **sprzeciwia się** powstaniu na ww. działce poletka remediacyjnego, które może negatywnie wpłynąć na środowisko i stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Potencjalnemu zanieczyszczeniu może ulec nie tylko gleba, ale również wody powierzchniowe i podziemne. Teren planowanego poletka znajduje się dodatkowo na obszarze rolnym, w pobliżu osiedli mieszkaniowych, stąd możliwe jest niekorzystne oddziaływanie na zdrowie okolicznych mieszkańców.

Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska wyraża zdecydowany **sprzeciw w odniesieniu do działań Urzędu Miasta Krakowa** związanych z brakiem merytorycznej kontroli i analizy przedstawionej przez Inwestora dokumentacji, co stwarza bezpośrednio zagrożenie przedostania się do środowiska substancji niebezpiecznych z terenu planowanej inwestycji nie posiadającej odpowiednich zabezpieczeń. Rozprzestrzenienie się substancji niebezpiecznych w środowisku może wpływać niekorzystnie na zdrowie i życie okolicznych mieszkańców.

Przedmiotowa inwestycja **nie powinna być realizowana** na terenach rolnych, otwartych krajobrazowo gdzie może mieć również negatywny wpływ na krajobraz otuliny i samego Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego. Najwłaściwszym dla lokalizacji inwestycji i jej podobnych działań powinny być tereny poprzemysłowe, w tym położone z dala od obszarów i obiektów ochrony przyrody i osiedli ludzkich.

W związku z faktem istotnych zagrożeń z tytułu wybudowania i eksploatacji poletek remediacyjnych, na których przetwarzane będą odpady niebezpieczne określone kodem ex 17 05 03* „Gleba i ziemia zawierająca substancje ropopochodne” które mogą negatywnie wpłynąć na zdrowie i życie okolicznych mieszkańców oraz na środowisko, Komisja **wnosi**

o przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko dla wspomnianej inwestycji.

Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska **wnioskuje również o wszczęcie szczegółowej procedury wyjaśniającej** w zakresie nieudostępniania stronie społecznej precyzyjnych informacji o przedmiotowej inwestycji, licznych zmianach w jej zakresie a w szczególności zatajania informacji, że przetwarzaniu mają podlegać odpady niebezpieczne. Działania te są niezwykle szkodliwe społecznie a nawet wysoce nieetyczne gdyż podkreślają proekologiczny charakter inwestycji i pomijają lub bagatelizują poważne zagrożenia z nią związane. Trudno też zaakceptować argument, jakoby brak możliwości przekazania informacji o zakresie inwestycji wynikał z konieczności wyjątkowej ochrony własności intelektualnych i tajemnicy handlowej, gdzie technologia bioremediacji jest stosunkowo prosta pod względem technologicznym, powszechnie znana i stosowana od lat na całym świecie. Różni ją jedynie gatunek stosowanych bakterii oraz skład pożywek, i jak się wydaje tylko tego typu informacje mogą zostać zastrzeżone.

Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska **wyraża dodatkowo zaniepokojenie** z faktu, braku przepisów prawnych dotyczących wymogów formalnych dla miejsc czasowego magazynowania i przetwarzania odpadów oraz zakresu badań i kontroli dla potwierdzenia efektu usunięcia zanieczyszczeń (remediacji) oraz wykazania braku wpływu obiektów przetwarzania odpadów na środowisko.